

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน

ตอนขุนช้างถวายฎีกา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาكم รัชมิ่งคลาภิเษก

The Development of the Instructional Package by Using Project-based Learning

for Mathayom Suksa 6 Students of Nuannorladit Wittayakhom

Rachamangkhalapisak School

อดิสร ขาวสะอาด (Adisron Khowsa-Ard)¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้าง ขุนแผน ให้มีประสิทธิภาพ 90/90 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนจากชุดกิจกรรม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนจากชุดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาكم รัชมิ่งคลาภิเษก จำนวน 19 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เสภาขุนช้าง ขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าสถิติที่ ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกามีประสิทธิภาพ (91.06/91.40) 2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ ชุดกิจกรรม โครงงาน เสภาขุนช้าง ขุนแผน

¹ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาكم รัชมิ่งคลาภิเษก adisronkaab@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were 1) to construct and study the efficiency of the Instructional Package by using Project-based Learning on Sepha Khun Chang-Khun Phaen for Mathayom Suksa 6 students to the 90/90 2) to compare the students' learning achievement before and after using the Instructional Package by Using Project-based Learning 3) to study students' satisfactions towards the Instructional Package by Using Project-based Learning. The subjects of this study were Matayom Suksa 6 students of Nuannorladit wittayakhom Rachamangkhalapisek School. The descriptive statistics were arithmetic mean standard deviation for the students' satisfactions towards the Instructional Package by Using Project-based Learning. In addition, the t-test for dependent samples was used to analyze the data of students' learning achievement before and after using the Instructional Package by Using Project-based Learning. From the study, 1) the results were found the efficiency of the Instructional Package by using Project-based Learning on Sepha Khun Chang-Khun Phaen was 91.06/91.40 2) The students' learning achievement before and after using the Instructional Package by using Project-based Learning higher than before, at the .01 level. 3) The students' satisfactions towards the Instructional Package by using Project-based Learning were at a high level.

Keywords: Instructional package by using project-based learning, Sepha Khun Chang-Khun Phaen, Thai language, Mattayomsuksa

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและทุกคนใช้ในการติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการศึกษาการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพและดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้แล้วภาษายังเป็นสื่อสร้างความจริงใจ สร้างความสามัคคีในสังคม ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า ที่คนไทยทุกคนควรหวงแหน และสืบทอดให้คงอยู่คู่ชาติสืบไป ดังที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของภาษาไทย เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานในการประชุมทางวิชาการที่ชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความว่า “ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่นในทางวรรณคดีเป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาไทยของเราเองซึ่งต้องหวงแหน ประเทศใกล้เคียงของเราหลายประเทศมีภาษาของตนเอง แต่ว่าเขาก็ไม่ค่อยแข็งแรง เขาต้องพยายามหาทางที่จะต้องสร้างภาษาของตนเองไว้ให้มั่นคง เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้” (กรมศิลปากร, 2558 : 178) พระราชดำรัสข้างต้นแสดงถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง แข็งแรงเพื่อให้ภาษาไทยคงอยู่สืบไป เมื่อเป็นเช่นนี้ การถ่ายทอดความรู้ทางภาษาไทยที่ถูกต้องสู่เยาวชนของชาติจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

แต่ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังระบุในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ความว่า “ที่ประเทศต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 จากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของชาติ ทำให้การศึกษาต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว” การเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันเป็นความท้าทายระบบการศึกษาของชาติ ทำให้ครูต้องปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรา 24 เพื่อจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและการใช้ทักษะชีวิตโดยนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง (ปี 2552-2561) มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง คนไทยคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาได้มีความสามารถในการแก้ปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:4)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกวันนี้ครูผู้สอนจึงต้องเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและที่สำคัญต้องมีเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้มีความสุขเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์โลกปัจจุบันอย่างมีคุณภาพ ผู้รายงานเชื่อว่า การจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงงานนั้นสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนเข้าใจการศึกษาเรียนรู้แบบโครงงาน นักเรียนจะ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่เพียงแต่ตัววิชาที่ครูสอนดั่งนั้น การสอนแบบโครงงานจึงเป็นการสอนที่เสมือนการให้นักเรียนลงมือจับปลาด้วยตนเอง มีใช้การที่ครูหาปลามาให้แก่นักเรียน ดังที่ อรรถพร ฤกษ์งาม (2552: 2) กล่าวว่า “การสอนแบบโครงงานเป็นวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการวิเคราะห์ การวางแผน สืบค้นข้อมูล สรุป สื่อสารและปฏิบัติด้วยตนเอง โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก และชี้แนะตลอดจนประเมินผลโครงงาน ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนอย่างแท้จริง” นอกจากนี้ บุญเลี้ยง ทูมทอง (2550:71) กล่าวว่า “การจัดการสอนแบบโครงงานเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ เป็นไปตามธรรมชาติ ความถนัด ความสนใจ เน้นเรื่องคุณธรรม กระบวนการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์ ภาษาและการประกอบอาชีพต่างๆ สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างมีความสุข”

โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก เป็นโรงเรียนประธานในกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติรัชมิ่งคลาภิเษก ซึ่งมีจำนวน 33 โรงเรียนทั่วประเทศ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มพัฒนาผู้เรียน ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา รอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มัธยมศึกษา ซึ่งผู้รายงานได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และได้พบว่านักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ในระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 61.81 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าสถิติพื้นฐานการประเมินผลการเรียน วิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท 31101) ของนักเรียนโรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ปีการศึกษา 2561

ระดับชั้น	นักเรียนทั้งหมด (คน)	นักเรียนที่มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป		นักเรียนที่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับดีขึ้นไป	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 6/1	21	19	90.48	2	9.52
มัธยมศึกษาปีที่ 6/2	20	11	55	9	45
มัธยมศึกษาปีที่ 6/3	14	4	28.60	10	71.40
รวม	55	34	61.80	21	38.20

ที่มา : รายงานการประเมินผลการเรียนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท 31101) โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ปีการศึกษา 2561

จากตารางพบว่าแม้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 61.80 จะมีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป แต่ก็ยังมีนักเรียนที่มีผลการประเมินในระดับต่ำกว่าระดับดี คิดเป็นร้อยละ 38.20 ซึ่งควรนำมา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

พิจารณาเป็นข้อสังเกตในการประเมินครั้งต่อไป นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ปีย้อนหลัง 2 ปี พบว่าผลการทดสอบอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐานคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 และ 25560

ปีการศึกษา	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ฐานนิยม
2561	68.50	14.50	36.43	11.96	39.50
2560	66.00	1.00	40.38	12.93	26.00

ที่มา : รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560

จากตาราง พบว่า คะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบปีการศึกษา 2561 ลดลงจากปีการศึกษา 2560 (คิดเป็นร้อยละที่ลดลง = 3.78) ซึ่งน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง จากปัญหาดังกล่าวผู้รายงานในฐานะครูผู้สอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงได้วิเคราะห์ปัญหาและพบว่า แม้ผลการประเมินการเรียนการสอนของนักเรียนจะอยู่ในระดับน่าพอใจ แต่ผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ที่ออกมานั้น ไม่สอดคล้องกับผลการประเมินในชั้นของครู นอกจากนี้ยังพบว่า ในปี 2561 นักเรียนได้คะแนนต่ำสุด 14.50 คะแนน ซึ่งสูงกว่าคะแนนต่ำสุดที่ได้ในปี 2560 คือ 1.00 คะแนน (ทำคะแนนเพิ่มขึ้น 13.50 คะแนน) แสดงว่านักเรียนกลุ่มยกระดับสามารถทำคะแนนในการทดสอบได้ดีขึ้น แต่นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มส่งเสริมศักยภาพ แม้ในปี 2561 จะทำคะแนนสูงสุดได้ 68.50 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 (66.00 คะแนน) แต่ก็ยังมีแนวโน้มการทำคะแนนเพิ่มขึ้นน้อยกว่ากลุ่มยกระดับ ผู้รายงานเห็นความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มส่งเสริมศักยภาพมากขึ้น เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทยพื้นฐานและ ยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนให้มีคุณภาพและมีความสอดคล้องกัน

นอกจากนี้จากที่ผู้รายงานได้วางแผนการจัดการเรียนรู้แล้วได้พบปัญหาที่จะต้องประสบในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ก็คือกำหนดวันหยุด นักขัตฤกษ์ ซึ่งเป็นวันสำคัญของชาติ และวันสำคัญทางศาสนา ที่มีจำนวนหลายวัน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรของทางโรงเรียน ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม อาจส่งผลกระทบต่อจัดการการเรียนรู้ของครู ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการแก้ปัญหาการสอนไม่ทัน อย่างเหมาะสมต่อไป

ผู้รายงานนำปัญหาดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มสาระฯ ในการนำเทคนิคการจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงงานเป็นฐานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยหวังว่าจะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสาอาชุนช้าง ชุนแผน ให้มีประสิทธิภาพ 90/90

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนจากชุดกิจกรรม
3. ศึกษาความพึงพอใจหลังเรียนจากชุดกิจกรรมของนักเรียน

ขอบเขต

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนวมารัตนวิทยาคุณ รัชมิ่งคลาภิเษก จังหวัด กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 54 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนวมารัตนวิทยาคุณ รัชมิ่งคลาภิเษก จังหวัด กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 19 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ในเวลาในการศึกษา สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 13 คาบ

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสถียรภาพของดิน รอยวิชาวาษาไทย พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย

ตัวชี้วัด

ท1.1 ม6/4	คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
ท1.1 ม6/8	สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งความรู้ต่างๆมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน
ท2.1 ม6/1	เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาถูกต้อง
ท2.1 ม6/2	เขียนเรียงความ

สาระการเรียนรู้

1.การอ่านจับใจความสำคัญ	2.การเขียนแสดงทรรศนะ	3.การเขียนเรียงความ
4.การเขียนบันทึกความรู้	5.การเขียนรายงานทางวิชาการและเขียนอ้างอิงข้อมูล	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

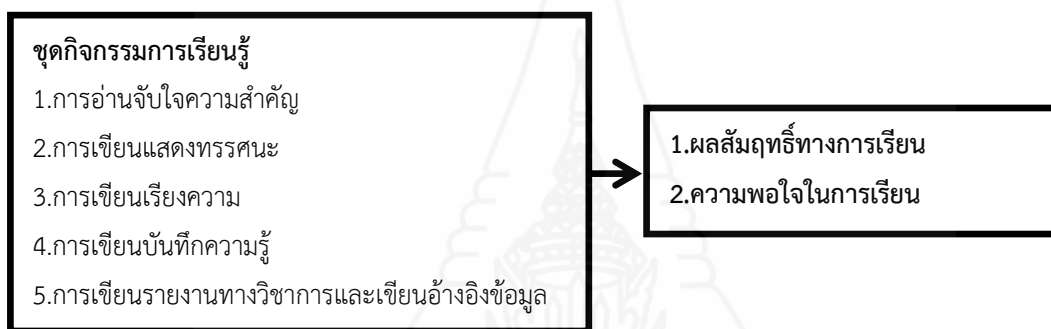
ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

กรอบแนวคิด

เครื่องมือในการศึกษา

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน จำนวน 5 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เสภาขุนช้าง ขุนแผน
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนการพัฒนาและหาประสิทธิภาพเครื่องมือในการศึกษา

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยครูของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ รัชมิงคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 1 สารสำคัญหลักสูตร และฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ตัวชี้วัด

ท1.1 ม6.4	คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
ท1.1 ม6.8	สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งความรู้ต่างๆมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน
ท2.1 ม6.1	เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เรียบเรียงถูกต้อง
ท2.1 ม6.2	เขียนเรียงความ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

กำหนดสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท 33101

การอ่านจับใจความสำคัญ

การเขียนแสดงทรรศนะ

การเขียนเรียงความ

การเขียนบันทึกความรู้

การเขียนรายงานทางวิชาการและเขียนอ้างอิงข้อมูล

กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาและความรู้เกี่ยวกับวิธีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

ศึกษาวิธีการ หลักการและเทคนิคการสร้างชุดกิจกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม

ออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสาอาชุนข้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา รวมทั้งรายละเอียดการประเมินผล โดยพัฒนารูปแบบจากเอกสารประกอบการสอน ที่จัดทำขึ้นและใช้ประกอบการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท 33101 ให้มีความน่าสนใจ โดยผู้รายงานได้ ออกแบบการวัดและประเมินผลผู้เรียน จากนั้นจึงได้ให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมให้สวยงามน่าสนใจ จำนวน 4 ชุด สาระสำคัญในเรื่อง เสาอาชุนข้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา มีหัวข้อให้นักเรียนเรียนรู้ตามลำดับดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความสำคัญ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนแสดงทรรศนะ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนเรียงความ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนบันทึกความรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนรายงานทางวิชาการและเขียนอ้างอิงข้อมูล

โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่องเสาอาชุนข้าง ขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู ประกอบด้วย

คู่มือครู ซึ่งจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรม บทบาทของครูผู้สอน สิ่งที่ครูต้องเตรียม และการจัดการชั้นเรียน ตลอดจนการประเมินผลการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน มี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ปุจฉาชวนคิด เป็นการเน้นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ตั้งคำถาม จากเนื้อหาที่ศึกษา นักเรียนสงสัยอะไร อย่างไร

ขั้นที่ 2 พินิจคาดการณ์ เป็นการคาดการณ์ คาดเดา หรือการวางแผนในการหาคำตอบจากสิ่งที่นักเรียนสงสัย หากเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก็คือ การตั้งสมมติฐาน นั่นเอง โดยครูจะมีบทบาทอย่างมากในการช่วยเหลือ นักเรียนดูแนวทางความเป็นไปได้ในการหาคำตอบ และใช้ประสบการณ์ของครูตัดสินว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ที่นักเรียนจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ขั้นที่ 3 ปริยติสารสนเทศ เป็นขั้นตอนการอธิบายอย่างง่ายว่าเป็นขั้นการแสวงหาความรู้ของนักเรียน นักเรียนอาจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน จากสื่อที่ครูได้ให้ความรู้ จากเทคโนโลยี หรือบางครั้งอาจต้องใช้เวลานอกเหนือจากเวลาเรียน บางครั้งครูอาจต้องเปลี่ยนสถานที่เรียน ซึ่งอาจเป็นห้องสมุด หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนของนักเรียน ทักษะการคิดที่เกิดขึ้นขั้นนี้คือทักษะในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่มาจากการหาความรู้ ปัญหาที่เกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดเดาไว้ล่วงหน้า ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การทำการกิจกรรมที่วางได้ดำเนินไปอย่างราบรื่น

ในขั้นปริยติสารสนเทศนี้ครูอาจต้องปรับตัว และยอมรับในการเรียนรู้แบบ **ต่างคนต่างเรียน** ของนักเรียน นักเรียนอาจมีวิธีการในการเรียนรู้ที่ต่างกันออกไป เช่น บางคนมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่สามารถใช้งานได้ ก็ใช้ในการหาคำตอบ นักเรียนบางคนอาจต้องการหาคำตอบจากแหล่งเรียนรู้ ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ครูสามารถใช้การนัดหมายเวลาในการทำกิจกรรมได้ เป็นการสร้างนิสัยตรงต่อเวลา ฝึกให้นักเรียนรู้จักเวลาอีกด้วย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องใช้ทักษะในการสื่อสาร โดยเฉพาะการสรุปความ เพราะนักเรียนต้องสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ทั้งในรูปแบบกลุ่ม และรายบุคคล ความรู้ที่สรุปนั้นบางครั้งอาจไม่ใช่ความรู้จากตำรา แต่อาจเป็นความรู้ที่ได้จากการตั้งคำถามของนักเรียนก็ได้

รูปแบบการสรุปความนั้น อาจออกมาในลักษณะของการเขียน การทำแผนผังความคิด รวมทั้งการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน สิ่งสำคัญที่มุ่งเน้นคือ คำถามที่นักเรียนสงสัยคืออะไร และนักเรียนได้คำตอบอย่างไร (โดยทั่วไปหากนักเรียนมีวิธีการในการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม นักเรียนจะได้คำตอบที่ถูกต้องเช่นกัน ครูมีบทบาทในการตรวจสอบความถูกต้อง หรือในบางครั้งอาจให้นักเรียนในห้องเรียนร่วมกันตรวจสอบได้ด้วยเช่นกัน

ขั้นที่ 5 เชิดชูผลงาน ในขั้นนี้เน้นการนำเสนอผลงานของนักเรียนที่ได้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้มานำเสนอในชั้นเรียน หรือนำเสนอในระดับโรงเรียน แต่ผู้เขียนชื่นชอบการนำเสนอผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ทางสื่อสังคมโซเชียล เพราะเป็นการนำเสนอในระดับที่กว้างขวางและใช้งบประมาณน้อยมาก บทบาทของครูคือต้องตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมของช่องทางในการนำเสนอผลงานของนักเรียน ซึ่งบางช่องทางต้องใช้ความระมัดระวังเช่นกัน นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิดและการตัดสินใจว่าจะนำเสนอผลงานในรูปแบบใด มีวิธีการหรือขั้นตอนอย่างไรที่จะนำผลงานของนักเรียนออกเผยแพร่แก่ผู้อื่น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความเหมาะสม มรรยาททางสังคมอีกด้วย

ในขั้นเชิดชูผลงานนั้น นอกจากเป็นการเผยแพร่ผลงานของนักเรียนแล้ว ยังเป็นเวทีให้นักเรียนนำเสนอความรู้ของตนเอง ทั้งยังเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างนักเรียนเจ้าของผลงาน และนักเรียนที่สนใจจะหาความรู้ โดยไม่ต้องค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ หลังจากนำเสนอผลงานแล้วผู้เขียนคิดว่าความจำเป็นที่ต้องต่อยอดการทำงานของนักเรียนคือการวิพากษ์ผลงานของนักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนางานของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น อาจไม่ได้ปรับในทันที แต่เป็นข้อสังเกตให้นักเรียนเวลาสร้างสรรค์ผลงานในครั้งต่อไป

ทักษะการคิดในขั้นตอนนี้เป็นการคิดในลักษณะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และประเมินคุณค่าของนักเรียน ทั้งยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยและยังมีสื่อการสอนสำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำถามและแบบทดสอบ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานเข้าสู่การประชุม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงตามคำแนะนำเบื้องต้น

นำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดกิจกรรม และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมวิทย์วิทยาเขต รัชชังคลาภิเชกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากผลการเรียน ระดับ 4 และ 3 จำนวน 1 คน ผลการเรียนรู้ระดับ 2 จำนวน 1 คน และผลการเรียนระดับ 1 จำนวน 1 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 ได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ($E_1/E_2=76.66/78.86$)

จากนั้นนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ไปหาที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ ในการหาประสิทธิภาพ ครั้งที่ 1 ไปทำการทดลองกลุ่มเล็ก (Small group try out) โดยนำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลากนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 4 และ 3 จำนวน 3 คน ผลการเรียนรู้ระดับ 2 จำนวน 3 คน และผลการเรียนระดับ 1 จำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ($E_1/E_2=84.06/85.53$)

นำบทเรียนสำเร็จรูปชุด การอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ผ่านการทดลองกลุ่มเล็กแล้วไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาคสนามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 19 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ($E_1/E_2=91.06/91.40$)

การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหา มีขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผล และประเมินผล หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งเทคนิคการเขียนข้อสอบจากตำราเอกสารต่าง ๆ

2. วิเคราะห์หัวข้อวัด รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสร้างแบบทดสอบตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ และนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC ได้ข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 42 ข้อ

3. นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาแก้ไขตามคำแนะนำดังนี้

3.1 ลำดับตัวเลือกในข้อสอบทุกข้อให้มีลักษณะเป็นชายธง (ตัวเลือกที่มีความยาวน้อยที่สุดเป็นข้อ ก และตัวเลือกที่มีความยาวที่สุด เป็นข้อ ง.

3.2 ปรับแก้คำผิดให้ถูกต้องตามหลักการเขียน

4. นำข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 42 ข้อ ทดลองสอบกับนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.48-0.70 และอำนาจจำแนก (R) ตั้งแต่ 0.20-0.40 จำนวน 30 ข้อ มาใช้ในการทดสอบวัดผลนักเรียนต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

การสร้างแบบสำรวจความพอใจในการเรียนของนักเรียน (Difficulty) มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจ จากวิธีการของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543; 107-108)
2. สร้างข้อความแสดงความพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน โดยกำหนดค่าระดับแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพอใจระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพอใจระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพอใจระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อยที่สุด

นอกจากนี้ผู้รายงานได้ให้ความหมายของค่าที่ทำการวัดได้ โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยใช้แนวคิดของ (Best, 1986; 195) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	มีความพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	มีความพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	มีความพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	มีความพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	มีความพอใจในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างข้อคำถาม การสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน โดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านการกระบวนการ และความพึงพอใจด้านผลผลิต จำนวน 25 ข้อคำถาม และนำข้อคำถามเข้าสู่การประชุม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงตามคำแนะนำ

4. นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม และนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 20 ข้อ

5. คัดเลือกที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 13 ข้อคำถามมาใช้ในการสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนต่อไป

สรุปผลการพัฒนา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนวมารัตนวิทยาคม รัชมิงคลา ปากฏผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายฎีกามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (91.06/91.40)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนด้วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Mean = 27.42, S.D. = 0.87) สูงกว่าก่อนเรียน (Mean = 5.40, S.D. = 2.08)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$) = 4.51, S.D. = 0.12) และเมื่อพิจารณาประเด็นการประเมินเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในผลผลิต เป็นอันดับแรก ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.11) รองลงมาคือความคืบหน้ากระบวนการ ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = 0.18) และด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.04) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจชุมชนแผน ตอนชุมชนกล้วยไม้ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก มีวัตถุประสงค์ มีประเด็นที่น่าสนใจควรมีอภิปรายผล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.06/91.40 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ที่สร้างขึ้น ได้ผ่านการพิจารณา จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน และได้รับความร่วมมือจากครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร่วมกันพิจารณาอย่างถี่ถ้วนถี่ ในการประชุม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทำให้มั่นใจว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนโรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก นอกจากนี้ ยังใช้การกระบวนการหา ประสิทธิภาพจากนักเรียนรายบุคคล หาประสิทธิภาพกลุ่มย่อย ก่อนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งทำให้ชุดกิจกรรมมีความสมบูรณ์มากที่สุด ส่งผลให้ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สดสวย กาวี (2559, น.61) กล่าวว่า “การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญที่ได้ผ่านการพัฒนาคุณภาพตามหลักการสร้างชุดกิจกรรม ทั้งการนำไปทดลองรายบุคคล ทดลองแบบกลุ่ม ก่อนนำไปใช้จริง จะทำให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพก่อนใช้จริง” ดังนั้นหากครูผู้สอน มีการเตรียมการในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างและพัฒนาสื่อการสอนตลอดจนนวัตกรรมการสอน ให้มีความเหมาะสม และหาคุณภาพสื่อ หรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามหลักการสร้างและพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมนั้น ๆ ก็จะทำให้ได้สื่อหรือนวัตกรรมที่มีคุณภาพเมื่อนำไปใช้จริง และส่งผลให้นักเรียนที่เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีตามมาด้วย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานนั้น นอกจากเป็นการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพแล้ว กระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน ในขั้นตอนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ยังส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมกันพัฒนาความรู้ของตนเอง เป็นการยกระดับความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะของตนเองให้ใกล้เคียงกับ ทำให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจบทเรียนไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ ชาตรี เกิดธรรม (2547, น.5) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบโครงงานไว้ว่า “การเรียนรู้แบบโครงงานนั้นทำให้นักเรียนได้ พัฒนาการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมกระบวนการคิด ได้แสดงออกถึงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ลงมือปฏิบัติจริงสามารถสร้างผลงานและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้พร้อมฝึกภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และเป็นการบูรณาการความคิด ทำให้การเรียนรู้มีมาตรฐานเดียวกัน”

3. จากการสอบถามความพึงพอใจหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการสอนแบบโครงงาน เรื่องเศรษฐกิจ ชุมชนแผน พบว่า ในการประเมินในเรื่องเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม เป็นลำดับสุดท้าย (ลำดับที่ 13) จากหัวข้อประเมินทั้งหมด แสดงว่า นักเรียนมีความเห็นว่า ควรมีเวลาในการทำกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

การเรียนรู้แบบโครงงานนั้นเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนแสวงหาความรู้ในสิ่งที่สนใจศึกษา ขอบข่ายของการศึกษาของนักเรียนจึงไม่เท่ากัน ครูควรกำหนดขอบข่ายของเรื่องที่นักเรียนสนใจให้เหมาะสมกับเวลาในการเรียนรู้ หรือกำหนดให้นักเรียนใช้เวลาว่างนอกเวลาเรียนไปศึกษานอกห้องเรียน ซึ่งปัญหาการเวลาในการเรียนไม่เพียงพอ นั้นอาจหมดไปได้ ดังที่ รสนภา ราสุ (2559, น. 96) ที่พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง สารชีวโมเลกุล ในช่วงการปรับปรุงชุดกิจกรรมโดยการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเล็ก 3 คน และพบว่าเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอจึงมีการปรับปรุงชุดกิจกรรมให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้สอนจริง แม้เมื่อนำไปใช้สอนจริง ก็ยังสังเกตได้นักเรียนทำโครงงานโดยใช้เวลาในการทำไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบข่ายของเรื่องที่ศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการพัฒนาไปใช้

โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน โดยดำเนินกิจกรรม 1 ห้องเรียน 1 โครงงาน เป็นประจำทุกปีการศึกษา ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้วิธีการทำโครงงานสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ในรูปแบบออนไลน์ ในรายวิชาและสาระการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2558). *ประวัติศาสตร์ชาติไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติรัชมังคลาภิเษก. (2552). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติรัชมังคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 1 สาระสำคัญหลักสูตร*. นนทบุรี : บริษัท พี.พี.เอส. กิจเจริญ จำกัด.
- กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติรัชมังคลาภิเษก. (2552). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติรัชมังคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้*. นนทบุรี : บริษัท พี.พี.เอส. กิจเจริญ จำกัด.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2547). *เทคนิคการสอนแบบโครงงาน*. กรุงเทพมหานคร:ชมรมเด็ก.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2550). *แนวทางการพัฒนาการสอนการคิด*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รสนภา ราสุ. (2559). “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เรื่อง สารชีวโมเลกุล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

สดสวย กาวิ. (2559). “การสร้างชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าปลาประชาอุทิศ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579:พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

อรพิน ภู่อรัมย์. (2552). “การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การสอนแบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

